

Vánoční vydání

Slovo starostky

Vážení spoluobčané

dovolte mi, abych Vám jako každý rok popřála hezké a spokojené Vánoce. Mým přáním je, aby všichni měli v této nelehké a složité době pro sebe kousek štěstí, radosti a lásky. Nic však nedostaneme zadarmo. Pokud chceme dostávat, musíme také dávat. Buďme proto k sobě vstřícní, milí, ohleduplní. Věnujme známému kromě pozdravu, když jej potkáme na ulici, také úsměv, prohodme pár milých slov, která jistě potěší. Pocit štěstí a spokojenosti se dostaví, když budou šťastní a spokojeni i naši nejbližší.

V každé době je třeba, aby si člověk dokázal najít nějakou pozitivní událost, myšlenku. Se všemi nařízeními, zákazy, příkazy, které se na nás hrnou, se naučíme žít jen tehdy, pokud budeme brát věci s nadhledem a určitou dávkou pokory. A jak se říká, že všechno zlé je k něčemu dobré, myslím, že máme možnost zpomalit tempo, věnovat se naplno rodině, protože jiných možností vyžití, ať již sportovních, kulturních či cestovatelských nemáme. Využijme tedy jedinečnou příležitost sáhnout po dobré knize, více spolu mluvíme a věnujme se i sobě, což není úplně tak špatné. V dnešní uspěchané době to vnímám jako lék. Chybí mi osobní kontakt s přáteli, známými, občany, což si určitě brzy vynahrádíme.

Nejtěžší úkol stojí před těmi, kteří se bojí. Zbavit se strachu není v současné době jednoduché. Strach z hrozby nemoci, nákazy Covid 19, z ekonomických následků pandemie, strach o své nejbližší. Tady vždy lidstvu pomáhala víra. Víra, že jsme schopni překonat mnohá protivenství, víra v člověka a jeho schopnosti, víra v Boha.

Salome Sýkorová, starostka obce

Poděkování

„Kupte si vánoční hvězdu a celé Vánoce Vás bude hrát pocit, že jste pomohli těžce nemocným dětem“

Vánoční hvězdy nejsou pro nás jen symbolem Vánoc. Při pohledu na vánoční hvězdu se všem vybavují momenty svátků, připomínají předvánoční čas prolínající se teplem a humanitou. V každé květině ze sbírky " Vánoční hvězda", kterou si nesete domů, je radost, naděje a spokojenost. Zakoupením květů jsme se naučili společně dát naději i druhým. **Děkujeme, že jste nám i letos zachovali přízeň.**

Přejeme Vám pevné zdraví, pokojné a láskyplné Vánoce.

za Šanci Olomouc o.p.s.
Marcela Hudečková
a Šárka Němcová

V novém čísle najdete:

- Slovo starostky
- Poděkování
- Pryšec nádherný
- Recept
- Betlémská hvězda
- Poděkování ZŠ
- Svoz odpadu

Vánoční svícení

Byla první adventní neděle, v Zátoru hrála hudba a lidé přicházeli rozsvítit svíčku na stromečku před školou, někteří se zastavili, zaposlouchali se do zpěvu Rozálie Synkové a vyčkali rozsvícení vánočního stromu. Jiní navštívili kulturní dům a zakoupili si vánoční hvězdu, nebo drobnosti pro potěšení, které nabízela děvčata z charity. Bylo milé, že jste nezapomněli na naši tradici „Vánočního svícení“, které letos proběhlo ve velmi komorní atmosféře. Děkuji všem a přeji klidné a požehnané svátky.

Salome Sýkorová

Pryšec nádherný

Pryšec nádherný, tato tradiční vánoční květina patří mezi nejdekorativnější pokojové rostliny. Nejčastěji jsou jasně červené, což v kontrastu s tmavou zelení listů působí slavnostně. Ale vyšlechtěny jsou i odlišně vybarvené odrůdy. Něžnější působí varieta s růžovými, broskvovými či krémovými listy, krásné jsou i listy sněhově bílé.

Vánoční hvězda pochází z Mexika, je citlivá na chlad, proto jí vyhovuje stálá teplota nad 20 °C. Při přenosu z květinářství si tuto teplomilnou rostlinu nechte důkladně zabalit do papíru. Květináč by neměl stát přímo na studeném parapetu, zvláště když od okna táhne studený vzduch. Potřebuje i dostatek světla, ale rozptýleného, ne přímé sluneční paprsky (podobně jako orchideje). I zimní sluníčko může přes okno znásobit svoji sílu a popálit rostlinné listy. Zalévejte odstátou, nejlépe vlažnou vodou, která je měkká (ideální je dešťová). Substrát by měl být stále mírně vlhký. Na přelití je vánoční hvězda velmi citlivá a pokud k němu dojde, zkáza květiny je obvykle rychlá a nevratná. Pokud naopak nedopatřením vánoční hvězda povadne, mělo by stačit ji znovu zalít a květina se vcelku rychle vzpamatuje. Jednou za měsíc je vhodné rostlině dopřát výživu a přihnojit ji hnojivem pro kvetoucí pokojové rostliny.

Vánoční hvězda vám může vydržet po mnoho let. Po odkvětu ji přemístěte na chladnější místo, snižte závlivku i vzdušnou vlhkost. V předjaří hvězdu seřízněte (u středně velké zkratke výhony i o 10 cm). Prýštící mléko lze zastavit ponořením řezné rány do teplé vody. Pozor, mléko je jedovaté a může popálit i pokožku! Na jaře rostlinu přesadte. Přes léto ji dostatečně zalévejte a přihnojíte, aby zesílila. Prospěje jí i letnění – venku může být od konce května až do babího léta.

Aby na Vánoce opět vytvořila překrásné barevné listy, je vhodné hvězdu od poloviny října pravidelně zatemňovat nejméně na 12 hodin denně. Tvorbu květů, a tedy i barevných

listenů, totiž vyvolávají krátké dny a dlouhé noci – delší, nežli jsou ty naše. Rostlinu proto od večera do rána zakryjte tmavým kornoutem či pevným papírovým pytlím, aby byla ve tmě vždy nejlépe čtrnáct hodin. Pokud ji budete trpělivě zatemňovat po dobu dvou měsíců, odvděčí se vám překrásnými barvami. I bez krátkých dnů může kvést, ale obvykle ne tak oslnivě. Na jaře si z rostliny můžete odebrat vrcholový řízek. Nejprve jej na hodinu ponořte do vlažné vody, aby se zastavil výron mléka. Potom řízek zapíchněte do vlhké směsi rašeliny, písku a překryjte fólií pro lepší mikroklima.

Recept

Návodu, jak připravit pokrm, se vžilo označení recept. Neoddělitelně k tomuto návodu patří rozpis složek, z čeho se pokrm skládá, což je receptura. Když sepíšeme více receptů do knihy, vznikne kuchařka. Čtením receptů a receptur se nenaučíme vařit, ale vařením s kuchařským mistrem. Podobně je tomu s naším křesťanským životem. Recepty a receptury na život jsou sepsány do Bible. Nejznámější recepty jsou čtyři evangelia, nejznámější receptura je desatero. Opakovaným čtením se nenaučíme křesťanskému životu, ale důvěrným vztahem s životním Mistrem. Přeji vám hodně zdařilých setkání

s Mistrem. Vyprošuji vám u Mistra mnoho trpělivosti, když se vám nebude dařit. Přimlouvám se u Mistra o vytrvalost v úspěších, když se vám dařit bude. A snad na konci roku 2021 budeme mít alespoň padesát dva úspěšných setkání s Mistrem, spousty překonaných nezdarů a vděčnost z přijatých dobrodiní.

Covidu zmar! Radim Zielonka

**Děkujeme obci Zátor
za sponzorský dar
ve formě mikulášských
balíčků pro děti navštěvující
dětský klubík Batoláček.**

Betlémská hvězda

Letos nás čeká jeden z nejzávažnějších úkazů na obloze, jeho výjimečnost roste také tím, že k němu dojde v předvánočním čase. Jupiter a Saturn 21. prosince vstoupí do nejtěsnějšího přiblížení. Ve stejný den nastane také zimní slunovrat. Konjunkce Jupiteru a Saturnu se opakují každých 20 let. Obě planety ale mají odlišný sklon svých drah. Takto úhlově blízko se planety potkaly naposledy v roce 1623. Tehdy byly vzdáleny 6 úhlových minut. Ještě bližší setkání obou planet se datuje do roku 1226. Tehdy Českému království vládl Přemysl Otakar I. a v Itálii zemřel mnich František z Assisi.

Na co se můžeme těšit? Tři dny před Štědrým večerem, pokud nám bude přát počasí, uvidíme velkou konjunkci dvou planetárních gigantů – Jupiteru a Saturnu. V pět hodin odpoledne je bude dělit pouhých šest úhlových minut jako v roce 1623, což je vzdálenost, která se rovná pětina průměru měsíčního úplňku.

Betlémská hvězda k symbolům Vánoc patří. Na počátku 2. kapitoly Matoušova evangelia je popsán příběh mudrců z východu, kterým 'hvězda nového židovského krále' svítila na cestu, když putovali do Betléma v Judeji, aby se poklonili Ježíškovi a předali mu dary. My si betlémskou hvězdu představujeme nad jesličkami jako kometu s ohonem, jak ji zobrazil poprvé italský malíř Giotto di Bondone v roce 1304 na fresce Klanění pro padovskou kapli Scrovegni. Dílo bylo inspirováno průletem Halleyovy komety kolem Země v září 1301. Do té doby byla nad jesličkami malována pouze hvězda bez ohonu. Dnes víme, že žádná výrazná kometa nad Betlémem v letech kolem Kristova narození neletěla. Navíc komety před dvěma tisíci lety věštily zkázu a neštěstí, nikoli příchod mesiáše.

Dalším vysvětlením by mohla být supernova, tedy výbuch vyhasínající hvězdy. Jenže ani o ní v kronikách či ve vesmíru v té době záznam není.

Třetím a nejpravděpodobnějším vysvětlením je konjunkce, tedy sestavení několika nebeských těles v jedné linii. Tento názor, ke kterému se kloní většina astronomů, poprvé vyslovil Johannes Kepler. Vypočítal, že v r. 7 př. n. l. došlo dokonce k trojnásobné konjunkci planet Jupiteru a Saturnu v souhvězdí Ryb. Moderní výpočty Keplerovu studii v plném rozsahu potvrdily. K úhlovému přiblížení Jupiteru a Saturnu došlo 29. května, 30. září a 5. prosince zmíněného roku, přičemž úhlové vzdálenosti obou těles se zmenšily na 1°, což byl jistě neobyčejně nápadný úkaz. Jak je to možné? V roce 7 př. n. l. se stalo, že Jupiter prováděl svou kličku právě v těsné blízkosti Saturnu. Současně s Jupiterem na obloze „kličkoval“ i Saturn, ale protože je dvakrát dále od Slunce, je Saturn pomalejší a jeho klička je menší. Na obloze tedy Jupiter v podstatě Saturn obkroužil a díky tomu nastaly tři konjunkce za sebou. Někdy se hovoří o korunovaci. Navíc ke konjunkci Jupiteru se Saturnem došlo v Rybách, pro Židy významném souhvězdí. Takový úkaz mohl být astrology své doby vykládán jako zrození židovského krále v Judeji, protože Jupiter je planeta královská, Saturn symbolizoval Židy a souhvězdí Ryb symbolizovalo oblast

dnešní Palestiny. Tak nápadný a astrologicky (nikoli astronomicky) významný úkaz byl hvězdou betlémskou s pravděpodobností hraničící s jistotou.

Letošní velká konjunkce Jupiteru se Saturnem bude jen jedna a nenastává v Rybách, nýbrž v souhvězdí Kozoroha. Uvidíme tak vlastně třetinu hvězdy betlémské, ale setkání Jupiteru se Saturnem bude mnohem těsnější, než v roce 7 př. n. l. Obě planety bude dělit jen desetina úhlového stupně, budou tedy obě najednou pozorovatelné v dalekohledech i s detaily, jako jsou měsíce a prstence.

Petr Horálek (astronom a fotograf) z České astronomické společnosti o tom píše: "Bude to chtít vyjet někam do hor, či aspoň do míst s ideálně odkrytým jihozápadním obzorem (a samozřejmě perfektním počasím). Dvojice planet bude už v 17 hodin jen nějakých 10 stupňů nad obzorem. V 18 hodin, kdy už bude dostatečná tma, se planety snesou ke třem stupňům výšky nad obzor a o půl hodiny později, v 18:30, zapadají. Pokud bude čistý vzduch, nejlepší cestou je vyhlížet planetární setkání ještě za denního světla se světelným dalekohledem ustaveným na montáži, který obě tělesa zobrazí i na světlém nebi a bude je držet v zorném poli až do jejich západu." Obdobnou podívanou zažije až příští generace, a to 15. března 2080.

Zdroje:

1. Jiří Grygar, Astronomie a data biblických událostí (Víra.cz)
2. Před Vánoci vyjde betlémská hvězda. Po 397 letech! | Nedd.cz (tiscali.cz)
3. Vánoce ozdobí opravdová hvězda betlémská <https://janvesely1.blog.idnes.cz/blog.aspx?c=761705>

Bumblebees

Dne 21. prosince Vás zveme na pozorování betlémské hvězdy. Jupiter a Saturn vstoupí tento den do nejtěsnějšího přiblížení. Při soumraku od 16:00 hodin budeme za kostelem u posezení u křížku. Předpokádaný konec odhadujeme kolem 18:30 hodin.

Poděkování ZŠ

Naši milí,

nejprve bych Vám všem chtěla popřát krásný adventní čas plný lásky, pohody a štěstí, ať vám nechybí dobrá nálada a hlavně zdraví.

Po všech peripetiích, které nás potkali na jaře (zavření škol v důsledku corony a rozsáhlé vodní havárie) a na podzim, jsme konečně mohli zasednout do kompletně vybavených a opravených tříd. Díky Vaší sounáležitosti jsme mohli dát celou školu do nového kabátku, nakoupit znovu zničené lavice, židle, nábytek, počítače, interaktivní tabule, ale i pomůcky, knížky, učebnice.

Někteří z Vás osobně přišli, přiložili svou ruku k dílu a pomohli nám zbavit se tun promočených a zničených věcí. Někteří nám pomohli seškrábat mokré omítky a vymalovat a určitě si na svých vlasech a oblečení přinesli část omítek nebo barvy domů.

Nedá se vyjádřit slovy, jak moc jste nám pomohli a jak jsme za tuto pomoc rádi. Moc Vám všem velmi děkuji, že nejste lhostejní k neštěstí druhého a máte tak velké srdce, že se tam vejde i naše škola. Víím, že tato doba je velmi těžká pro všechny z nás a o to víc si vážím Vaší pomoci a Vašich štědrých darů, které jste si v mnohých případech ukrojili z rodinných rozpočtů. Na účet veřejné sbírky nám přišlo neuvěřitelných 121.575 Kč a na darech jsme obdrželi dalších 125.000 Kč. Nemohu jmenovat a vypisovat všechny jednotlivé

dárce, kteří přispěli na účet veřejné sbírky, protože jich bylo opravdu hodně. Věřte, že za každou jednotlivou částku Vám z celého srdce děkuji. Za další peněžní dary děkuji firmám UNEKO spol.s.r.o., ZALESS s.r.o., Obci Čaková, Obci Brantice, Bushman panoramic s.r.o., Červenému Kříži Zátor, a velký dík patří samozřejmě Obci Zátor za veškerou jejich pomoc a podporu.

Stejně tak nemohu vyjmenovat všechny pomocníky, kteří nám přišli pomoci přímo do centra dění a přiložili svou ruku k dílu. Za všechny alespoň poděkování rodičům žáků, našim rodinným příslušníkům a zástupům dobrovolných hasičů. Ještě jednou Vám všem posíláme velký dík od všech našich žáků a zaměstnanců školy.

Za kolektiv zaměstnanců Mgr. Stašková Věra

Změna svozu odpadu o vánocích

Informujeme občany, že svoz TKO proběhne ve dnech 21.12. 2020, 4.1. 2021, 11.1. 2021.

Svoz plastů v pytlích proběhne ve dnech 28.12. i 29.12. 2020

Sběrný dvůr

Informujeme občany, že sběrný dvůr bude otevřen do pátku 18.12. 2020. Od 19.12. 2020 do 28.2. 2021 bude sběrný dvůr uzavřen.

Obecní úřad

Obecní úřad Zátor bude v období vánočních svátků tj. od 21.12. 2020 do 1.1. 2021 uzavřen.

Hřbitov

Prosíme občany aby zavírali bránu na hřbitově.

Jubilanti

**Kolářová Eugenie
Slezák Oldřich**

*Blahopřejeme a do dalších let přejeme dobré zdraví,
štěstí a rodinnou pohodu.*

ZÁTORSKÝ ZPRAVODAJ - periodický tisk územního samosprávného celku obce Zátor. Dvouměsíčník. Evidenční číslo: MK ČR E 14440. Vydavatel: Obec Zátor, Zátor 107, 793 16 Zátor, IČO: 00296473. Redakční rada: Salome Sýkorová, Jana Kadlčíková. Tento zpravodaj vychází pravidelně v posledním týdnu každého sudého měsíce nebo na začátku lichého ZDARMA. Vzhledem k vymezenému rozsahu čísla si redakční rada vyhrazuje právo na úpravu, popřípadě krácení dodaných příspěvků. Do 12. dne sudého měsíce lze podávat návrhy na příspěvky v tištěné podobě do kanceláře OÚ Zátor nebo elektronicky na e-mail obec@zator.cz - Inzerce: po dohodě za úplat. Informace o obci Zátor na www.zator.cz